

På vandring genom MATTEUS EVANGELIUM

På vandring genom MATTEUS EVANGELIUM

Kapitel 10, predikan av Micael Nilsson, hållen i Korskyrkan söndagen den 2 juni 2013.

En liten historia. Efter sin uppståndelse och himmelfärd kommer Jesus hem till Himlen igen. Där möts han av ängeln Gabriel, som säger: - Det är oerhört det du har gjort. Det är helt fantastiskt. Vet hela världen om det? Och Jesus svarar: - Nej, det är faktiskt än så länge bara några enstaka unga män i landet Israel som förstår vad jag har gjort. – Men, säger Gabriel, hur ska då resten av världen få veta det? – Jag litar på dem, svarar Jesus. Jag gav dem i uppdrag att berätta om vad jag gjort för alla människor. Då ser Gabriel bekymrad ut. - Vilka är de, vill han veta. De är unga, svarar Jesus. De flesta av dem är fiskare. Det är olärda, men ärliga grabbar. De vill väl, fast de misslyckas ofta. En av dem var tullindrivare. En annan är en f.d. terrorist inom zelotrörelsen. Fast vilka de en gång var är rätt ointressant. Det intressanta är att de älskar mig. Men vad händer om de sviker, frågar Gabriel. Vad händer om de återvänder till sitt fiske? Vad händer om de blir förälskade, bildar familj, får barn, karriärer, räkningar att betala, om de utsätts för frestelser, eller får framgång och glömmer dig? Vad händer om de blir rädda och ger upp? Vilken är din reservplan? Fast då ler Jesus, och svarar: - Jag har ingen reservplan.

Det bibelkapitel vi ska läsa idag – Matt 10 - är fullt av allvar. Det handlar om Guds kärlek, förstås. För till slut handlar det alltid om det. D.v.s. om att Guds kärlek till världen är så stor att någon måste berätta det. Men uppdraget är svårt, och dessutom farligt ibland. Alltså måste Jesus få tala allvar en stund. Fast mitt i allvaret kan man upptäcka hoppet och glädjen. Det är som med mörkerseendet. Du kommer in i ett mörkt rum och först verkar allt mörkt. Men när ögonen vant sig framträder allt fler detaljer. Först är Jesu ord tuffa, utmanande, ja rent av chockerande. Men när ögonen väl vant sig med texten framträder en allt mer glödande glädje. Vi tar det steg för steg. Först: Vem får vara en lärjunge?

V. 1-4: "Han kallade till sig sina tolv lärjungar och gav dem makt över orena andar, så att de kunde driva ut dem och bota alla slags sjukdomar och krämpor. Detta är namnen på de tolv apostlarna: först Simon, som kallas Petrus, vidare hans bror Andreas, Jakob, Sebedaios son, och hans bror Johannes, Filippus och Bartolomaios, Tomas och tullindrivaren Matteus, Jakob, Alfaios son, och Taddaios, Simon Kananaios och Judas Iskariot, han som förrådde honom."

"Han kallade till sig sina tolv lärjungar..." Så börjar Matteus. Och så börjar kristen tro. Kristen tro handlar om en relation. Jesus kallar sina lärjungar till sig. Detta är kärnan och livet, ja själva nerven i alltsamman. Och där börjar nu alltså denna laddade text med att ett antal människor samlas omkring Jesus.

- Han kallade dem till sig.. och han gav dem makt, fortsätter Matteus. För finns det ett uppdrag så finns det också en utrustning. D.v.s. Gud avkräver dig aldrig någonting som han inte först också vill ge dig. Det är OK att känna sig liten och svag ibland. På ett sätt är detta Guds strategi, att kalla små människor till ett så stort uppdrag att det blir stört omöjligt om de inte också lär sig att hämta hjälp från Gud.

Vi kan nu konstatera några saker omedelbart när vi fått lärjungarna presenterade för oss. För det första är det en rätt brokig skara Jesus samlar ihop. De är varandra väldigt olika dessa tolv. Här finns t.ex. Matteus, som var tullindrivare, och som samarbetade med den romerska ockupationsmakten. Här finns också Simon, som var zelot, alltså en motståndsmän, kanske t.o.m. en terrorist som var beredd att gå till väpnad kamp mot Rom och mot män som Matteus. D.v.s. här fanns en personkemi som kunnat spränga den unga kyrkan i luften. Ta bort Jesus och risken är stor att dessa män startat ett krig mot varandra. Så om du nu tänker dig att Guds sätt att göra en lärjunge av dig är att sätta

På vandring genom MATTEUS EVANGELIUM

samman dig med människor som du, som tror, tycker och tänker som du, kommer du snart att få tänka om. Chansen är istället god att Gud kommer att föra dig samman med människor som har andra tankar och andra erfarenheter än du, för att göra er alla så mycket rikare.

För det andra kan vi konstatera att ingen av dem hade hög status. Detta är enkla män hämtade ur folket. Så nu ska dessa enkla arbetare från den Galileiska landsbygden gå till jobbet. Här kommer nu arbetsbeskrivningen. V 5-8: **"Dessa tolv sände Jesus ut, och han befallde dem: "Ta inte vägen till hedningarna och gå inte in i någon samarisk stad. Gå i stället till de förlorade fåren i Israels folk. Förkunna på er väg att himmelriket är nära. Bota sjuka, väck upp döda, gör spetälska rena och driv ut demoner; ge som gåva vad ni har fått som gåva.**

- Ta inte vägen till hedningarna. Håll er inom Israels gränser. Längre fram, i slutet av Matteusevangeliet ska Jesus ge samma lärjungar befallningen att gå vidare till hela världen och till alla folk. Men inte nu. För det fanns en ordning i arbetet. Börja där ni står, säger Jesus. Vilket ofta är ett fantastiskt råd

Egentligen säger Jesus två saker. Först: Förkunna att Guds rike är nära. Sedan: Visa i handling att det är sant.

- Guds rike är nära. Det är fantastiska ord. Vi kanske inte alltid upplever det så. Men så säger alltså Jesus att det är. Guds rike är inte långt borta och otillgängligt eller bara en framtidsplats som vi kan komma till när vi dör. Guds rike är nära. Så nära att du just nu kan knäppa dina händer och liksom greppa Guds rike i dina böner.

Nu tänker Jesus ge några råd på vägen: v. 9-15: **"Skaffa inte guld eller silver eller koppar att ha i bältet, ingen påse för färdens, inte mer än en enda skjorta, inga sandaler och ingen stav. Ty arbetaren är värd sin mat. I varje stad eller by ni kommer till skall ni ta reda på vem som är värdig där och stanna hos honom tills ni skall vidare. Stig in i huset med en fridshälsning, och om huset är värdigt, skall det få den frid ni önskar det. Men om det inte är värdigt, skall den friden vända tillbaka till er. Om man inte tar emot er eller lyssnar till era ord, så lämna det huset eller den staden och skaka bort dess damm från era fötter. Sannerligen, det skall bli lindrigare på domens dag för Sodoms och Gomorras land än för en sådan stad."**

Kort sagt: Res med lätt packning. Lita på Gud. Dessa direktiv för arbetet var en del av själva läroprocessen. För man kan ju inte bara tala om för andra att de ska lita på Gud om man inte också själv försöker lära sig detsamma.

Det där med fridshälsningen har jag tänkt på så många gånger. Det är som att Jesus nästan talar om friden som en fysisk närvaro. Hälsa det hem ni kommer till med frid. Om de vill ha den ska de få den, annars ska den återvända till er. Håll med om att det är märkliga ord.

Och vill människorna i staden inte lyssna ska ni skaka av er dammet och gå vidare. Jag antar att detta var ett slags varningens tecken, men jag tänker också att det är en oerhört klok sak Jesus vill lära sina lärjungar. När vi möter besvikelser måste vi lära oss att skaka dammet av oss och gå vidare. Annars kommer vi snart att vara täckta av ett tjockt dammlager av missmod. Skaka dammet av dig, säger Jesus, så att du inte blir kvar under alla de besvikelser som ett liv till slut ändå rymmer.

I nästa vers är det som om Jesus går omkring i en djurpark.

V. 16-25: **"Jag skickar er som får in bland vargar. Var därför kloka som ormar och oskyldiga som duvor. Akta er för människorna. De skall utlämna er åt domstolar, och de skall piska er i sina synagogor. Och ni kommer att ställas inför ståthållare och kungar för min skull och stå som vittnen inför dem och hedningarna. Men när man utlämnar er, bekymra er då inte för hur ni skall tala eller vad ni skall säga. Ty i det ögonblicket kommer det ni skall säga att läggas i er mun, och det är inte ni som talar, utan er faders ande talar genom er. Broder skall skicka broder i döden, och en far sitt barn. Barn skall göra uppror mot sina föräldrar och bringa dem om livet. Ni skall bli hatade av alla**

På vandring genom MATTEUS EVANGELIUM

för mitt namns skull. Men den som håller ut till slutet skall bli räddad. Om man förföljer er i den ena staden, så fly till nästa. Sannerligen, ni hinner inte till alla städer i Israel förrän Människosonen kommer.

Lärjungen är inte förmer än sin lärare och tjänaren inte förmer än sin herre. Lärjungen skall vara nöjd om han får det som sin lärare och tjänaren om han får det som sin herre. Om man har kallat husets herre för Beelsebul, kan då hans husfolk vänta sig något bättre?"

Hur känner sig ett får ibland vargar? Väldigt beroende av herden, antar jag. Hur känner sig en liten människa inför de svårigheter Jesus nu målar upp? Väldigt beroende av Gud, antar jag. Jesus talar nu inte bara till sina tolv lärjungar. Han liksom ser över deras axlar och talar till alla lärjungar, i alla länder och i alla tider. En del av er kommer verkligen att få möta förföljelser säger han. I de allra värsta fallen kommer förföljelen t.o.m. att äga rum inom familjer.

Jag lägger texten åt sidan, och tänker länge på detta. Jag startar upp min dator och går ut på en internetsida, där hennes berättelse finns dokumenterad. Fatima kom till tro på Jesus, på något näst intill obegripligt sätt, i ett strängt muslimskt land där sådant inte fick ske. Men Gud fanns där. Hon hittade kristna vänner på en internetsida och delade en slags tanke- och bönegemenskap med dem. Tills hennes bror lade beslag på hennes laptop och fick reda på allt. Hon låstes in på sitt rum, och där, under sina sista fyra timmar i livet skrev hon ett brev till sina vänner. Jag kan så klart inte förstå vad hon kände under dessa timmar, men svart på vitt är detta hennes sista ord till oss, ett citat från Ps 27:1: "Herren är mitt ljus och min frälsning, för vem skulle jag frukta." Detta är hennes sista ord. Strax efter att hon skrivit dem dödades Fatima av sin bror, för sin tro på Jesus Kristus.

Vändningen i texten efter detta har inte mycket med logik att göra. Om alla dessa faror finns där ute hur kan då Jesus säga så här: V. 26-31: **"Var alltså inte rädda för dem. Det finns ingenting gömt som inte skall komma i dagen och ingenting dolt som inte skall bli känt. Vad jag säger er i mörkret, det skall ni säga i dagsljuset, och vad jag viskar i ert öra, det skall ni ropa ut från taken. Var inte rädda för dem som kan döda kroppen men inte kan döda själen. Frukta i stället honom som kan förgöra både själ och kropp i helvetet. Säljs inte två sparvar för en kopparslant? Men ingen av dem faller till marken utan att er fader vet om det. Och på er är till och med hårstråna räknade. Var alltså inte rädda: ni är mer värda än aldrig så många sparvar."**

- Var alltså inte rädda, säger Jesus. Fast vad är mer naturligt för ett får i en vargflock än att vara rädd? Så här motiverar Jesus sina lugnande ord: 1. Var inte rädda, för sanningen ska en dag bli uppenbarad. Den som ljuger om dig ska inte få sista ordet. Det finns en evighet. Det kommer en sanningens och upprättelsens dag. 2. Var inte rädda, för jag ska vara med er, varje dag och varje slags dag. Så talar Jesus om lärungaskapets intimitet. Han ska tala till dig i mörkret. Han ska viska i ditt öra: - Jag är här! 3. Var inte rädd för människor, för Gud är större. Människor kanske kan döda dig, men ingen kan ta ditt liv. 4. Var inte rädd, för Gud värderar ditt liv så oerhört högt.

Nästa stycke innehåller några av Jesu mest chockerande ord. De är omskakande och provocerande. Tycker vi inte det så har vi nog inte förstått dem. Men de är också kloka och fulla av omtanke. V. 32-39: **"Var och en som känns vid mig inför människorna, honom skall jag kännas vid inför min fader i himlen. Men den som förnekar mig inför människorna, honom skall jag förneka inför min fader i himlen. Tro inte att jag har kommit med fred till jorden. Jag har inte kommit med fred utan med svärd. Ty jag har kommit för att ställa en man mot hans far, en dotter mot hennes mor, en sonhustru mot hennes svärmor, och mannens husfolk skall bli hans fiender. Den som älskar far eller mor mer än mig, han är inte värd att tillhöra mig, och den som älskar son eller dotter mer än mig, han är inte värd att tillhöra mig. Den som inte tar sitt kors och följer efter mig är inte värd att tillhöra mig. Den som finner sitt liv skall mista det, och den som mister sitt liv för min skull, han skall finna det."**

På vandring genom MATTEUS EVANGELIUM

Här behöver man förstås förstå både vad Jesus inte menar och vad han verkligen menar. Han menar förstås inte att han kommit för att mana till krig. Han har ju just sagt oss i Matt 5:39 att: "om någon slår dig på högra kinden, så vänd också den andra mot honom." Men hans budskap är revolutionärt. Det provicerar de mäktiga, stöter emot de högmodiga, avslöjar hyckleri och reser upp de nedtryckta. Historien kan också vittna om detta. Jesu budskap har verkligen förändrat historiens gång.

Hans ord handlar förstås heller inte om att vi INTE ska älska våra barn eller föräldrar, eller svärmor, för den delen. De handlar helt enkelt om att låta det viktigaste vara det viktigaste, nämligen om att ingen annan relation kan vara viktigare för oss än vår relation till den Gud som ville våra liv. När man byggde en stor byggnad började man med den viktigaste stenen, nämligen hörnstenen. På den stenen kunde man sedan bygga hela byggnaden. Detta är vad Jesus säger: börja med Gud, och bygg ditt liv på honom. Det kommer att göra oss till bättre söner och döttrar, mer kärleksfulla mammor och pappor, mer trofasta hustrur och äktare män. Det finns i själva verket en oerhörd klokhet i dessa ord: "Den som finner sitt liv skall mista det, och den som mister sitt liv för min skull, han skall finna det." Eugene Peterson översätter det så här i sin bibelöversättning: "Om du först och främst är ute efter att se om ditt eget, kommer du aldrig att finna dig själv. Glöm dig själv och tänk på mig, så skall du finna både dig själv och mig." Detta är också min erfarenhet, från oändligt många samtal, och från mitt alldeles egna liv dessutom. När vi bara tänker på oss själva blir livet litet och meningslöst. Vägen ut ur det egna och snäva, ut mot andra och mot Gud är en väg mot ett mycket rikare liv.

Nu lyssnar vi till de avslutande orden. V. 40-42: **"Den som tar emot er tar emot mig, och den som tar emot mig tar emot den som har sänt mig. Den som tar emot en profet därför att det är en profet, han skall få en profets lön, och den som tar emot en rättfärdig därför att det är en rättfärdig, han skall få en rättfärdigs lön. Och den som ger bara så mycket som en bägare friskt vatten åt en av dessa små, därför att det är en lärjunge – sannerligen, han skall inte gå miste om sin lön."**

I det här kapitlet talar Jesus allvar med oss. Han säger att uppgiften att ge evangeliet vidare är oändligt viktigt. Människors liv, ja evighet, hänger på detta. Men det kommer inte alltid att vara en enkel sak att förklara det. För den här världen är många gånger en våldsam plats.

När Jesus talat om det hat vi ibland får möta vill han också tala med oss om vad vi prioriterar. Han vill lära oss att bygga våra liv och alla våra relationer på Gud.

Men framförallt så handlar det här kapitlet om den innerlighet Gud vill ha med oss. Gud räknar dina huvudhår. Gud värderar dig obegripligt högt. När du är i mörker talar han till dig. Gud viskar i ditt öra, sådant som ingen annan hör. Ja om någon bara ger dig ett litet glas vatten så är denna lilla handling så viktig att Gud aldrig ska glömma det. Allt detta är vad du är för honom. Och då ser jag att det är det detta kapitel handlar om mest av allt. Det handlar inte i första hand om kostnaden i att följa honom, och inte heller om världens hat, Det handlar om en Gud som verkligen vill ha gemenskap med oss, på riktigt. Och plötsligt kommer ett av mina favoritcitrat upp i mitt minne, För jag tycker mycket om CS Lewis ord: "Människor är motvilliga att byta bilden av en abstrakt och livlös gudom mot den levande Guden... En "opersonlig Gud" - det är bra. En subjektiv Gud av skönhet, sanning och godhet inom oss själva - det är ännu bättre. En formlös livskraft som strömmar genom oss, en enorm kraft vi kan fyllas av - det är bäst av allt. Men Gud själv; levande dragandes i livlinan, mötande oss med oändlig hastighet; jägaren, konungen, brudgummen - det är något helt annat. Det kommer ett ögonblick när barnen som lekt inbrottstjuvar plötsligt tystnar: Hördes det inte verkliga fotsteg i hallen? Det kommer ett ögonblick när människor som lekt religion (människans sökande efter Gud) plötsligt stannar upp. Tänk om de verkligen skulle finna honom. Det var ju aldrig meningen att det skulle gå så långt! Eller ännu värre: Tänk om det är han som funnit oss."